

РЕШЕНИЕ

№ 5661

гр. София, 04.09.2015 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав,
в публично заседание на 12.05.2014 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Ася Атанасова и при участието на прокурора ДИМИТРОВ, като разгледа дело номер **2182** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба от А. Т. К. и Х. Б. А.-К., подадена до Софийски районен съд (СРС), (лист 3-5 от делото) с ответник по исковата молба Министерство на здравеопазване (МЗ). Искът е предявен в размер на 10 000 (десет хиляди) лева (като частичен от 170 000 (сто и седемдесет хиляди) лева)). Ищите искат от съда да осъди ответника да им заплати посочената сума като обезщетение за претърпени от тях неимуществени вреди (болки и страдания), причинени им от смъртта на техния близък Т. К. К., баща на първия и съпруг на втория ищец, тъй като считат, че смъртта е причинена от действия и бездействия на служители на ответника. С допълнителна молба (л.32) ищите са поискали конституирането на още четирима ответника - Център за спешна медицинска помощ (Ц.), Министерство на вътрешните работи (МВР), д-р В. В. К. и д-р С. И. Б.. СРС е допуснал конституирането им с протоколно определение от 25.10.2010г.(л.35). С протоколно определение от същата дата (л.36) СРС е приел, че в частта, в която е предявен иск срещу МЗ, МВР и Ц. делото е подсъдно на Административен съд – София-град (АССГ), прекратил е производството в тази част и е изпратил делото на АССГ, като е спрял производството срещу двамата лекари. В съдебно заседание от 11.02.2013г. на АССГ (протокол, л.105-109) ищите, чрез своите пълномощници адвокат А. и адвокат Л., са направили уточнение в исковата молба в смисъл, че всеки от двамата ответници е предявил иск за по 5 000 (пет хиляди) лева. В доклада си по делото (същия протокол), по който ищите не са възразили, АССГ е приел, че ищите претендират отговорност солидарна отговорност

на ответниците.

Становища на страните:

Ищците твърдят, че на 26.09.2009г. между 21,00 и 21,30 часа в собствения си апартамент в С.,[жк], [жилищен адрес] техният близък Т. К. К. почувствал силни болки в областта на сърцето.Съпругата му Х. Б. А.-К. веднага се обадила на спешния Телефон 112. Операторът, който приел обаждането, започнал да ѝ се подиграва заради акцента и отказал да изпрати линейка. Последвало второ обаждане – лично от Т. К. К., който вече бил в критично състояние и говорил трудно. Отново било отказано изпращането на линейка. Операторът поискал от обаждания се точен адрес и пояснение как се стига до него. Поради влошаване състоянието на лицето последвало трето обаждане от съсед, познати на семейството, живеещи в съседен вход, които потърсили помощ на Телефон 150, но никой не вдигнал. Затова те се обадили на Телефон 112 и попитали „къде се бави линейката като човека вече си отива”. След многократни обаждания и увещания най-накрая пристигнала линейка. Екипът се забавил, защото вратата на линейката заяла. Забавяне било повече от един час и пет минути. Екипът констатирал настъпването на смъртта на Т. К. К. поради остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност – масиран инфаркт. Ищците считат, че служители на ответниците грубо, непрофесионално и немарливо са се отнесли със служебните си задължения, в резултат на което е настъпила смъртта на лицето и причинените им вреди са в пряка и непосредствена връзка с бездействието на тези служители. В писмена защита, чрез адвокат Л., развиват същите доводи. Акцентират на времеви период за оказване на медицинска помощ. Считат, че при своевременна реакция лицето е могло да бъде реанимирано. Считат, че диспечерите на Ц. неправилно са определили случая по отношение на неговата спешност или неотложност. Това довело на 13 минути забавяне на лекарския екип, което време се оказало фатално. Претендират разноски.

Ответниците оспорват иска.

Ответникът МВР в отговор на исковата молба (л.65-71) излага доводи за неоснователност на иска и моли съда да го отхвърли. Счита, че в конкретния случай липсват всички елементи от сложния фактически състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Твърди, че на посочената в исковата молба дата в системата на Телефон 112 са регистрирани пет сигнала по случая. Първият е приет в 21,15ч. и е предаден по електронен път на Ц.. Операторът е подал към Ц. и информацията от последвалите обаждания. Счита, че последвалите действия на служителите на Ц. не са от „посочените в закона компетенции и отговорности на Дирекция „Национална система 112”-МВР”. Затова и в случая не били налице незаконосъобразни действия или бездействия на негови служители. Не била доказана и връзката тези действия/ бездействия и смъртта на лицето. Развива доводите в писмени бележки (л.276-281). Набляга на своевременното обаждане от центъра на Телефон 112 към Ц., както и на това, че причината за смъртта на лицето не е категорично установена и е вероятно да би настъпила и при много по-ранно пристигане на лекарския екип.

Претендира разноски.

Ответникът Ц. в отговор на исковата молба (л.75-76) оспорва иска по основание и размер. Счита, че не е налице причинна връзка между действия или бездействия на лекари или други негови служители и смъртта на лицето. Счита, че линейката е пристигнала своевременно. В писмена защита, чрез адвокат К., развива същите доводи. Допълва, че от изслушаните по делото съдебно-медицински експертизи не е

установена причината за смъртта на лицето. С оглед това счита, че дори служителите на Ц. да бяха отишли и по-рано на адреса, е възможно смъртта да е била неизбежна. В последното съдебно заседание адвокат К. претендира разноски.

Ответникът МЗ в отговор на исковата молба (л.84-85) оспорва иска по основание и размер. Счита, че искът е недопустим. Исковата молба не отговаряла на изискванията на чл.127, ал.1 от ГПК, тъй като ищите не били уточнили от кое точно действие или бездействие на служители на МЗ са настъпили вредите. Счита, че МЗ не е пасивно легитимирано. Твърди, че структурата и функциите на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 са уредени с нарочен закон, съгласно чл.7 от който МЗ няма функции по отношение осъществяване на контрол на нейната работа. Сочи също, че Ц. са самостоятелни юридически лица. Твърди, че искът е и неоснователен и недоказан. Позовава се на извършена проверка. Не е направена претенция за разноски.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска. Счита, че в делото не е доказана пряка причинно-следствена връзка между заявените вреди и незаконосъобразни действия или бездействия от страна на ответниците.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Безспорно по делото е установено и не се спори между страните, че Т. К. К. е починал на 26.09.2009г. около 22.00ч. (препис-извлечение от акт за смърт - л.9), че ищите са негови наследници (удостоверение за граждански брак - л.8, удостоверение за наследници – л.10), че живее на посочения адрес (нот. акт – л.6-7, както и от разпитаните по делото свидетели).

Безспорно е също, че на 26.09.2009г. около 21.00ч. на Т. К. К. му е прилошало.

В 21,15ч. съпругата му се е обадила на Телефон 112, като това е първото обаждане. Съпругата му е съобщила на оператора буквално следното: „той в момента повръща, зле е”. Съдържанието на това обаждане се установява от справка от системата на Телефон 112 (л.73, също л.241 – приложен към съдебно-техническа експертиза по делото от 25.11.2013г.), и най-вече от втора съдебно-техническа експертиза по делото от 24.04.2014г. (СТЕ) – л.270-273, конкретно на л.272, най-горе. Времето на това първо обаждане от една страна и от друга страна точното съдържание на подадената от обаждания се информация е от особено значение за това да се определи дали случаят е преценен правилно в Ц. относно степента на неговата неотложност или спешност. В системата на Телефон 112 случаят е въведен с информацията „повръщане, съмнение за хранително отравяне” (разпечатка, л.74)

От системата на Телефон 112 към Ц. сигналът е препредаден в 21,29ч. (СТЕ, л.237; обяснение на дежурния лекар в Ц. д-р С. Б., л.30-31). Практиката в Ц. е била случаите да се подбират по тяхната спешност. Приоритет са имали повикванията за „улични, инфаркти, инсулти”. В съдебно заседание същата д-р Б. като свидетел (л.156) пояснява кои са спешните случаи – „припаднали, безсъзнание, катастрофи” ... „инсулти, инфаркти, катастрофи, недишане” ... „По принцип се избират – припаднал, инфаркт, инсулт. Така ги подреждаме.” Конкретния случай е предаден от Телефон 112 към Ц. с информацията, подадена от съпругата на лицето за повръщане и съмнения за хранително отравяне. Затова в Ц. са определили случая като неотложен (а не като спешен). Във въпросния ден нощната смяна е започнала в 20ч. Към този момент са били останали 12 адреса от предишна смяна, а до 21ч. са приети още около 30 адреса.

Центърът е разполагал с 15 екипа. Затова адресът не е подаден към екип (линейка) веднага. Съдът не кредитира показанията на св.Б. в частта им, в която се сочат 40 оставени от дневната смяна адреси – свидетелските показания са дадени през 2013г., а обясненията (л.30-31), в които се говори за 12 адреса, са дадени през 2010г., тоест много по-близо като време след инцидента. Съдът не кредитира и показанията на свидетеля П. Върбов и свидетеля А. в частта им относно обаждания към Телефон 150 преди 21ч. – св. Върбов – „към 20ч.” (показания, л.155) и „горе-долу 20,30-21,00ч. – св.А. (показания, л.155). В тази си част те противоречат на изложените в исковата молба твърдения на самите ищци, особена в частта, в която в исковата молба се твърди, че съседите (тоест – Върбов и А.) са се обаждали за помощ едва след първото обаждане на ищцата към Телефон 112, което е регистрирано в системата в 21,15ч.

В 21.30ч. съпругата на К. се е обадила повторно на Телефон 112. Попитала е защо се бави линейката (разпечатка от Телефон 112, л.240; СТЕ, л.237). Съдържанието на разговора е прослушано и предадено с СТЕ, л.272.

В 21,34 е последвало трето обаждане (СТЕ, л.237; разпечатка от Телефон 112, л.242). Съдържанието на разговора е прослушано и предадено с СТЕ, л.272 по следния начин: обадила се е съпругата на К., уточнила е адреса, както и че съпругът ѝ много повръщал. След което „Включва се в разговора К. като разказва, че е консумирал някакви храни, пил е мастика, пушил е и смята, че повръща следствие на отравяне ...”.

Междувременно в 21,33ч., след втория разговор между съпругата на К. и Телефон 112, е проведен втори разговор между Телефон 112 и Ц.. В него е двете страни са изразили съмнения за инсулт (разговорът е предаден след прослушване в СТЕ, л.239). В 21,43ч., тоест – 14 минути след получаването на първия сигнал в Ц. и 10 минути след повторния разговор със телефон 112 със съмнения за инсулт от центъра предават сигнала към екип. Получилата сигнала линейка се е намирала във[жк](обяснения на д-р Б., л.30-31; свидетелски показания на д-р К., л.156, свидетелски показания на д-р Б.; справка от Ц., л.28). В справката от Ц. на л.28 по делото е посочено, че екипът е тръгнал в 21:44 ч, тоест 1 минута след предаването на сигнала към него.

Докато линейката е пътувала е имало още едно обаждане към Телефон 112, около 21.49ч. – „Съмняват се, че е починал – почти няма дишане” (разпечатка, л.242). Обаждането вероятно е от свидетеля Върбов (св.показания, л.155).

Линейката е пристигнала на адреса около 17-18 минути след получаването на сигнала от Ц. в 21.,44, тоест – около 22,00-22.05ч. (обяснения на д-р К., л.29; фиш за спешна медицинска помощ, л.11). Д-р К. само е констатирал смъртта на К. (свидетелски показания на д-р К., л.156; справка от Ц., л.28).

Така съдът намира, че по делото не се установява изложеното в исковата молба твърдение, че лекарският се е забавил с час и пет минути. Установява се, че забавянето е около 45-50 минути – първото регистрирано обаждане за помощ е към 21,15ч., а пристигането на лекарския екип е около 22,00-22,05ч., когато лицето вече е било починало.

Като причина за смъртта на К. в акта за смърт е посочена ОССДН (остра сърдечно-съдова и дихателна недостатъчност, препис-излечение от акт за смърт, л.9). Ищците не твърдят, съответно по делото няма данни, на починалото лице да е правена аутопсия.

По делото са приетите от съда съдебно-медицински експертизи (СМЕ, л.131-140, л.226-228, л.232-234; СМЕ на л.33-34 не е приета от СРС поради препращането на

делото, освен това не е отговорила на поставения въпрос). Задачата на всички СМЕ е идентична – било ли е възможно при навременно пристигане на линейката и своевременно оказване на спешна медицинска помощ да се спаси живота на пострадалия.

От СМЕ, както и от разпитите на експертите в съдебни заседания, се установи следното:

Според първата експертиза, на д-р Д. Б. (л.131-140) лицето е починало от В. (внезапна сърдечна смърт) – л.139, т.7. Причините за В. могат да бъдат различни – коронарна болест, миокарден инфаркт, миокардит, синдром на В. – П. – У., аортна стеноз, електролитни нарушения и др.(л.136-137). В случая „най-вероятно ... се касае за О. (остър коронарен синдром – масивен Инфаркт на миокарда”, но „Поради липса на аутопсионен протокол - причината – миокарден инфаркт – не може да бъде окончателно верифицирана” (л.139, т.8). В заключението се приема – „даже при пристигане на екипа в рамките на 15 минути (каквото е изискването по международните стандарти), НЕ Е БИЛО възможно да се предотврати смъртния изход ...” (включително при дефибрилация) – л.140. В съдебно заседание от 20.05.2013г. експертът отговаря, че „не може да има разсъждение за причина за смърт без патоанатомична диагноза и патоанатомичен протокол. Всички разсъждения са в сферата на предположенията.”

Заключението е оспорено от ищите и с определение (л.161) е назначена тройна СМЕ със същата задача.

Според тройната експертиза (л.226-227), от данните по делото „може да се направи заключение, че се касае за настъпването на внезапна естествена смърт” и „Не може с категоричност да се твърди, че се касае за внезапна сърдечна смърт, каквото е заключението на предходните двама експерти.” Тази СМЕ пет други възможни причини (л.228) за настъпилата смърт. Всяка от тях „би могла да бъде поставена на първо място. Спекулативно е да разсъждаваме, кое от изброените състояния ... е довело до настъпване на смъртта ...”. „При ясно установена причина ... би могло да се правят разсъждения за времеви интервал, в който би могло да се окаже помощ, довеждащо до излизане от остро настъпилото състояние ...”.

Във връзка с горните отговори на експертите е поставена допълнителна задача: за изброените пет състояния какво е значението на времеви интервал на пристигане на лекарска помощ. В допълнителна експертиза (л.232-234) същите експерти заявяват, че всяко от петте посочени в предишната СМЕ състояния, би могло да се установи „с сигурност единствено в болнично заведение от лекари ... и биохимична лаборатория.” Без тези условия те са само „позозирани”. Според експертите понятието „спешен пациент” има обществено и медицинско определение. Според общественото определение това е всяко лице, което счита себе си за спешен пациент и е уведомил за това Ц. или по някакъв начин е влязъл в спешно приемно отделение. Според медицинското определение това е такова лице, при което е „възникнало или е съществуващо болестно състояние, за което, ако незабавно не бъдат предприети медицински дейности, може да доведе до смърт или до необратими ...увреждания”. Степента на спешност се преценява от районната координационна централа. Изброените в СМЕ пет състояния водят до внезапна естествена смърт до едни час от проявата на симптомите. Моментът и начините на смъртта са неочаквани. Лечението им е започване на сърдечно-съдова реанимация. Прогнозата зависи „от причината за спиране на кръвообращението, от ранното започване на реанимацията ... и от

евентуални усложнения”. Успехът на дефибрилацията зависи от момента на нейното прилагане. След осма минута ефект има само в 10 % от случаите. При извънболнична реанимация ефект има в 5 % - 6 % от случаите. Времето за пристигане на лекарска помощ е от първостепенно значение. М. стандарт е 15-20 минути. Този времеви интервал за пристигането на лекарска помощ „... би имал евентуално значение като животоспасяващ и при изброените пет състояния.” В съдебно заседание от 28.10.2013г. (л.193, лице) един от експертите, д-р Б., заявява, че не само времеви интервал е от значение. От значение е и потенциала (на екипа) и здравословното състояние на лицето (на въпрос от адвокат А.). „Ако той би бил в реанимационно отделение може би бил спасен. Р. смърт ... дефибрилация в рамките на 5-10 минути. Масивен белодробен тромбоемболизъм – в условията на реанимация, трудно, бърза смърт.”

По делото е изслушана и съдебно-психиатрична експертиза (л.142-149). Според нея и двамата ищци са преживели реакция на скръб, първоначален шок, последван от страдание. Конкретно при ищцата се наблюдавала и депресивна симптоматика, без тя да е с клинични проявления, съответно не се налага никаква интервенция (разпит на експерта в съдебно заседание от 28.10.2013г., л.192, на гърба). Ищците свързват смъртта на своя близък със значителното според тях закъснение на линейката и ненавременното оказване на неотложна медицинска помощ.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Налице са субективно и обективно съединени иски с правно основание за всеки от тях - чл.1, ал.1 от ЗОДОВ от двама ищци срещу трима ответници, за заплащане на обезщетение за твърдени претърпени неимуществени вреди, произтичащи от няколко вредоносни факта за различните ответници.

По допустимостта на исковете с оглед специалните изисквания за исковете по чл. 203 - чл.204 от АПК вр. с чл.1, ал.1 и чл.8 от ЗОДОВ

Относно **предпоставките по чл.203, ал.1 и чл.204 от АПК – налице са:**

Ищците по повод спешен случай с цел защита на живота и здравето на свой близък са потърсили помощ чрез Националната система за спешни повиквания (НССП) с единен европейски номер 112. Съгласно чл.2 от Закона за Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 тя осигурява на гражданите, намиращи се на територията на Република Б., непрекъснат, бърз и безплатен достъп до службите за спешно реагиране за получаване на помощ при спешни случаи с цел защита на живота, здравето, сигурността и имуществото им.

В случая се претендират вреди от действия и бездействия на административни органи и длъжностни лица при такива, които имат административни задължения във връзка с оказване на спешна медицинска помощ в рамките на Националната система за спешни повиквания. При функциониране на изградената в РБългария система за оказване на медицинска помощ при спешни повиквания се включват структури на тримата ответници – двете министерства - МВР и МЗ и Центъра за спешна медицинска помощ. В този смисъл съдът съобрази и определение № 123 от 16.11.2007г. по адм.дело № 134/2007г. на смесен състав на ВАС и ВКС по спор за

подсъдност.

Първият ответник Центъра за спешна медицинска помощ – С. съгласно чл.16 от ЗНСПЕЕН112 е национална служба за спешно реагиране, която приема подадената от съответния център 112 информация за инцидента, незабавно реагират и връщат информация към него за приключване работата си на мястото на инцидента. Как се осъществява взаимодействието с националните служби за спешно реагиране и техните задължения са посочени в Раздел III на закона (чл.16-чл.26). Съгласно чл. 24 от Закона за лечебните заведения Центърът за спешна медицинска помощ е лечебно заведение, в което медицински специалисти с помощта на друг персонал оказват спешна помощ на болели и пострадали лица в дома, на местопроизшествието и по време на транспортирането до евентуалната им хоспитализация. Центъра е юридическо лице и според чл. 2 от Правилника за устройство и дейността на Центъра за спешна медицинска помощ. Следователно е налице административна дейност, осъществявана от този ответник, който е надлежен и с оглед изискването на чл.205 от АПК.

Вторият ответник Министерство на вътрешните работи е юридическото лице, към което е Центъра за приемане на спешни повиквания към ЕЕН 112 С., като териториално звено на Дирекция „Национална система 112“, като към момента на процесния случай през 2009г. центровете за приемане на спешни повиквания са били към Министерство на извънредните ситуации. След закриването му негов правопреемник е Министерство на вътрешните работи. Съгласно § 63 от ПЗР на ЗИД на ЗМВР (в сила от 24.11.2009 г.) Министерството на вътрешните работи е правопреемник на активите, пасивите, правата и задълженията на Министерството на извънредните ситуации, закрито с Решението на Народното събрание за приемане на структура на Министерския съвет на Република Б. (ДВ, бр. 60 от 2009 г.).

Третият ответникът Министерство на здравеопазването: Държавата организира и финансира система за оказване на медицинска помощ при спешни състояния (остро или внезапно възникнала промяна в здравето на човека, която изисква незабавна медицинска помощ) - чл. 99, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ). Тази система е част от националната система за здравеопазване, която се ръководи от министъра на здравеопазването - чл. 5, ал. 1 ЗЗ и поради това на този министър законът е възложил да осъществява контрол върху спешната медицинска помощ - чл. 5, ал. 1, т. 2, предл. първо от Закона за здравето. Че Министерството оказва контрол по осъществяването на спешната помощ следва и от § 4 от Наредба № 25 от 4 ноември 1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ контролът по изпълнение на наредба се възлага на Р. и Дирекция "ЛПП" в Министерството на здравеопазването. Тоест и този ответник осъществява административна дейност при обезпечаване на спешната помощ и принципно отговаря за вреди от такава по реда на глава Е. от АПК.

В чл. 204, ал.4 от АПК е разписано, че незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението. Тъй като с исковата молба се претендира незаконосъобразност на действия и бездействия, то е приложимо правилото на чл.204, ал.3 от АПК и незаконосъобразността на акта следва да се

установи от съда, което е въпрос по съществото на спора.

Относно наличието на специален ред, по който страната може да търси обезщетение: Съгласно чл.203, ал.2 от АПК за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на ЗОДОВ. Чл.8, ал.2 от ЗОДОВ урежда, че когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага. Съдът не констатира наличие на специален ред за обезщетение за всеки един от исковете, доколкото вредите се претендират от незаконосъобразна административна дейност и при действието на АПК. Действително съгласно чл. 11а. ал.1 от Наредба № 25 от 4 ноември 1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ отговорността за вреди, причинени в резултат на ненавременно явяване на екип за спешна медицинска помощ или пренасочване на повикването, се търси по общия граждански ред, а ал.2 предвижда, че при реализирана отговорност по реда на ал. 1 Ц. може да предяви регресен иск срещу лицето, което виновно е причинило вредата. Тази разпоредба обаче е преди приемането на АПК, който в глава Е. урежда реда за разглеждане на исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, каквито в случая са предявени.

По основателността на допустимите искове:

Съдът разглежда основателността на исковете срещу всеки един от ответниците с оглед последователността на техните административни задължения по системата за спешни повиквания както следва:

1)Исковете срещу Министерство на вътрешните работи:

За да възникне отговорност за дейност на администрацията, предвидена в чл.1, ал.1 от ЗОДОВ следва да са налице трите елемента от правопораждащия я фактически състав, посочени в разпоредбата, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие; 2. имуществени или неимуществени вреди и 3. пряка причинна връзка между тях. Отговорността е безвиновна (арг. от чл.4 ЗОДОВ).

В случая първата предпоставка следва да се установи в настоящото производство – претендираната незаконосъобразност на действия и/или бездействия на длъжностни лица от Дирекция „Национална система 112“ – МВР – Център 112 С. в контекста на системата за спешни повиквания.

Какви са нормативно установените задължения на центровете за приемане на спешни повиквания към Дирекция „Национална система 112“ – МВР в случая и какви са били дължимите действия по повод обажданията на ищците за оказване на спешна помощ в рамките на системата за спешни повиквания с единен европейски номер 112:

Съгласно чл.8 от ЗНСПЕЕН112 сред основните функции на центровете 112 са да приемат, регистрират и обработват повикванията за спешна помощ към номер 112; осигуряват непрекъснат достъп до линия за връзка; анализират и предават обработената информация в контактните точки на съответната служба за спешно реагиране, както и на други компетентни органи; получават обратно информация от съответните служби за спешно реагиране за приключване на работата им в мястото на инцидента; регистрират, архивират и съхраняват информация за всички спешни повиквания.

В случая по делото се установява, че спешните обаждания на ищите относно инцидента са приемани и регистрирани в информационно-комуникационната система на 112, като след получаване на първия сигнал в 21:15ч. *46 секунди* след края на разговора от 4 минути 25 секунди *сигналът е предаден по електронен път към Ц. С. град*. Предавани са своевременно и последвалите обаждания по същия случай. Тоест при спазване на реда в ЗНСПЕЕН112 повикванията за процесния случай на тел.112 са регистрирани и обработени, информацията по тях след обработката е предадена на съответната служба за спешно реагиране в порядъка на незабавност. Информацията е предавана, така както е постъпвала, представена от търсещите спешната помощ – първоначално оплаквания със съмнения за хранително отравяне, включително и изявление на самото лице, впоследствие с допълнителни уточнения от близките за състоянието и симптомите на лицето, неспоменати в първоначалното обаждане. Съдът не констатира незаконосъобразно действие или бездействие на длъжностни лица на Министерство на вътрешните работи по повод тези обаждания при и по повод изпълнение на задълженията на Център 112 -С.. Не се доказва твърденията на ищите за подигравателно отношение на оператор и отказ да се изпрати спешна помощ. Такива реплики не се установяват от възпроизведеното от СТЕ по предоставените записи.

При отсъствие на първата предпоставка на отговорността за вреди от незаконосъобразна административна дейност е безпредметно обсъждането на останалите предпоставки. Доказването на всеки конкретен елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ вр. с чл.203 и сл. от АПК е в тежест на ищеца, претендиращ ангажирането на тази отговорност. Доказването следва да е пълно и за всеки елемент. При липсата на доказване на един от елементите, не е доказан фактическия състав и претенцията за обезвреда по този ред е недоказана. Исковете срещу Министерство на вътрешните работи следва да се отхвърлят като неоснователни.

2) Исковете срещу Центъра за спешна медицинска помощ-С.:

Първата предпоставка относно този ответник е свързана с установяване в настоящото производство на претендираната незаконосъобразност на действията и бездействията на длъжностни лица от Ц. С. по случая и то само в контекста на задълженията им по системата за спешни повиквания. Административната дейност на Центъра като служба за спешно реагиране се състои в изпълнение на тези действия – приемане на подадена от съответния център 112 информация за инцидент, незабавна реакция и връщане обратно информация към него за приключване работата си на мястото на инцидента. Самата спешна помощ като медицинска дейност според настоящия състав не е административна дейност и във връзка с нея вредите се претендират по общия ред. До предоставянето ѝ обаче ангажиментите на службите за спешно реагиране по ЗНСПЕЕН112 са административна дейност

Какви са били нормативно установените задължения на Центъра в случая и какви са били дължимите действия по повод обажданията на ищите за оказване на спешна помощ в рамките на системата за спешни повиквания с единен европейски номер 112:

Ц. С. е звено от системата за спешни повиквания с единен европейски номер 112 в качеството му на служба за спешно реагиране.

Съгласно чл.16, ал.2 от ЗНСПЕЕН112 службите за спешно реагиране приемат подадената от съответния център 112 информация за инцидента, незабавно реагират и връщат обратно информация към него за приключване работата си на мястото на инцидента.

Един от основните принципи на които се основава дейността на НССП съгласно чл.5, т.2 от Закона е бързина и ефективност при осигуряване на спешно реагиране за оказване на помощ.

Съгласно т.1.2.10.8.1. от медицински стандарт „Спешна медицина“, утвърден с Наредба № 45 от 26 август 2010 г. не по-късно от една минута след приключване обработката на повикване за пациент със спешно състояние РКЦ възлага изпълнението му на най-близо разположения до местопроизшествието свободен екип за спешна медицинска помощ. А според т.1.2.10.8.2. от стандарта не по-късно от една минута след приемане на възложеното повикване екипът е длъжен да се отправи към предадения им от РКЦ адрес и за възможно най-кратко време, използвайки най-целесъобразния маршрут, да пристигне на подадения за изпълнение адрес.

Съдът намира, че наследодателят на ишците е бил пациент със спешно състояние, изискващ намесата на служба за спешно реагиране. Случаят е бил спешен по смисъла на т. 1.3.1 от приложение № 1 от Наредбата № 45 от 26 август 2010 г., съгласно който "спешно състояние" е всяко нововъзникнало или съществуващо болестно състояние, което ако не бъде диагностицирано или лекувано незабавно води до смърт или тежки необратими увреждания на жизненоважни органи и системи (в този смисъл е и разпоредбата на чл. 99, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗ, § 1, т. 6 от Допълнителните разпоредби на Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ (обн. ДВ, бр. 45 от 02.06.2006 г., както и чл. 2 от Наредба № 25 от 04.11.1999 г. за оказване на спешна медицинска помощ).

Това, че ЦСМП-С. град е квалифицирал първоначално случая като неотложен, а не спешен, не означава, че за него е неприложим медицински стандарт „Спешна медицина“, още повече след допълнително възникналите и съобщени симптоми и съмнения за инсулт във втория разговор между оператори от Център 112 и Ц.-С.. Налице е било спешно състояние, изискващо незабавна реакция.

В случая съдът констатира незаконосъобразно бездействие на Ц.-С. град в рамките на 10 минути след доуточнения в 21:33ч. сигнал от Телефон 112, при който двете страни са изразили съмнения за инсулт. Вместо още на следващата минута след това обаждане Ц. С. град да реагира незабавно, както изисква чл.16, ал.2 от ЗНСПЕЕН112 (не го е сторил и при първото обаждане в 21:29 ч.) и не по-късно от една минута след приключване обработката на повикването за пациент със спешно състояние да възложи изпълнението му на най-близо разположения до местопроизшествието свободен екип за спешна медицинска помощ, както изисква т.1.2.10.8.1. от медицински стандарт „Спешна медицина“, това е направено 10 минути по-късно в 21:43 ч. като следва да се отбележи, че екипът е тръгнал на следващата минута в 21:44 ч. в изпълнение на т.1.2.10.8.2. от стандарта. Именно това забавено с 9 минути спрямо изискването от 1 минута на стандарта възлагане изпълнението на спешното повикване съдът намира за

незаконосъобразно бездействие на Ц.-С. град в рамките на системата за оказване на медицинска помощ при спешни повиквания. При преценката за незаконосъобразност на забавянето от 9 минути следва да се има предвид и изложеното в заключението по тройната СМЕ (л.233-234 по делото), че времеви интервал на пристигане на лекарска помощ е от първостепенно значение, като този времеви интервал по международните стандарти е между 15-20 минути и в този порядък би имал евентуално значение като животоспасяващ и при изброените пет състояния. Надхвърлянето с 9 минути на времето по международен стандарт за спешна помощ води до незаконосъобразност на дейността на Ц.-С. град в тази ѝ част от системата за спешни повиквания. Отговорността е обективна, поради което е неотнормимо, че по същото време е имало много други спешни повиквания и екипите са били недостатъчни.

По отношение на втората и третата предпоставка на отговорността - вреди и причинна връзка с незаконосъобразното бездействие съдът намери следното: По делото се установяват само претърпени от ищцата Х. Б. А.-К. неимуществени вреди – болки и страдания, изразяващи се в притесненията ѝ при очакване и забавяне на потърсената спешна помощ за съпруга ѝ. Само тя е присъствала на инцидента и е имала пряко възприятие относно забавянето, не и другият ищец А. Т. К.. Нейните негативни преживявания по повод забавянето на спешната помощ се доказват от съдебно-психиатричната експертиза (л.147 възпроизвежда нейните преживявания при повикване и очакване на спешната помощ) и свидетелските показания на съседите Върбов и А., както и на доктор К., който посочва, че когато пристигнал на адреса видял разстроена дама – съпругата на пациента.

Що се отнася до претендираните вреди от смъртта на наследодателя на ищите съдът намери, че по делото не е доказана по безспорен начин пряка причинна връзка между забавянето на спешната помощ и смъртта му (видно от двете експертизи и липсата на аутопсия), поради което и болките и страданията от преживяването ѝ не е доказано да са причинени от забавено изпълнение на административни задължения на някой от ответниците.

Съдът намира за справедливо обезщетение на преживените от ищцата Х. Б. А.-К. неимуществени вреди – болки и страдания, изразяващи се в притесненията ѝ при очакване и забавяне на потърсената спешна помощ за съпруга ѝ в размер на 1500 лв., като се взе предвид и краткия интервал от време на незаконосъобразното бездействие на ответника Ц.-С. – 9 минути. В рамките на общото времетраене на пристигането на линейката от първоначалното повикване -45-50 минути съдът не констатира друго незаконосъобразно бездействие или конкретно действие на ответниците в нарушение на възложените им нормативни задължения по обслужване на системата за спешни повиквания. При положение, че най-близкият екип е бил във кв.Ф. идването му на адреса на ищцата след 17-18 минути от тръгването, което е станало 1 минута след възлагане и при изложеното от свидетеля за състоянието на улиците в квартала, не може да се приеме за незаконосъобразно бездействие самото движение на линейката до адреса.

При горните съображения съдът намира, че искът на Х. Б. А.-К. срещу Ц. С. следва да бъде уважен в размер от 1500 лв.

В останалата част до 5000 лв., както и искът на А. Т. К. срещу Ц. С. следва да се отхвърлят като недоказани и съответно неоснователни.

3) Искове срещу Министерство на здравеопазването:

В случая първата предпоставка на отговорността за вреди на този ответник не се доказва – конкретно незаконосъобразно действие и/или бездействие на длъжностни лица от МЗ. Макар и това министерство да има организационни и контролни правомощия по отношение на спешната помощ, по делото не се доказва кое конкретно свое нормативно задължение не е изпълнил този ответник, което да е причинило забавянето на спешната помощ в процесния случай и съответно да е причинило болки и страдания на ищите по повод на него. Дали Ц. С. е бил обезпечен с необходимия брой екипи, които да обслужват спешните повиквания за [населено място], не е изяснено по делото, такова изследване не е правено, поради което не се и установява незаконосъобразна административна дейност на МЗ. Освен това МЗ е извършило проверка по случая и така е упражнило контролните си правомощия.

Искове срещу МЗ следва да бъдат отхвърлени като недоказани.

По разноските по производството: Ищите са заплатили ДТ съгласно чл.10, ал.2 от ЗОДОВ и са внесли разноските за експертизи, общо разноски 1930 лв. или по 965 лв. за всеки. Не се установява заплащане на адвокатско възнаграждение по делото пред АССГ. Ищите не представят и списък с разноски. Ответниците двете министерства претендират юрисконсултско възнаграждение, представлявани са от юрисконсулти, а ответника Ц. С. претендира адвокатско възнаграждение, но в договора на л.99 по делото не е отразено изявление за заплащане в брой или по сметка. В разпоредбата на чл. 143 от АПК е уредена отговорността за разноски дължими по производствата за обжалване на административен акт, но не и по производствата за обезщетения, поради което на основание чл. 203, ал.2 от АПК са приложими разпоредбите на чл.10, ал.2 и 3 от ЗОДОВ и силата на § 1 от ЗР на ЗОДОВ ГПК за неуредените въпроси. Съдът възлага доказаните разноски предвид изхода на делото и предвид множеството ищци и ответници както следва: На ищцата Х. Б. А.-К. ответникът Ц. С. следва да заплати 322 лв. разноски за държавна такса и експертизи. Ищите Х. Б. А.-К. и А. Т. К. следва да заплатят всеки от тях на МВР и на МЗ по 173 лв. юрисконсултско възнаграждение съобразно правилата в чл.8 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, издадена от Висшия адвокатски съвет. Ищецът А. Т. К. следва да заплати на Ц. С. 173 лв. юрисконсултско възнаграждение.

Воден от гореизложеното, Административен съд – София град, I – во отделение, 6 състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Центъра за спешна медицинска помощ С. да заплати на Х. Б. А.-К., гражданка на Т., [дата на раждане] 1500 лв. (хиляда и петстотин лева) обезщетение за неимуществени вреди, претърпени вследствие забавяне на възлагането на спешно повикване на екип на 26.09.2009г. на адреса на

ищцата.

ОТХВЪРЛЯ ИСКОВЕТЕ на А. Т. К. с ЕГН [ЕГН] изцяло срещу Министерство на вътрешните работи, Центъра за спешна медицинска помощ и Министерство на здравеопазването, предявени в размер на 5000 лв. и на Х. Б. А.-К. в размера над 1500 лв. срещу Центъра за спешна медицинска помощ С. и изцяло срещу Министерство на вътрешните работи и Министерство на здравеопазването, предявени в размер на 5000 лв. за обезщетение за неимуществени вреди, претърпени вследствие забавяне на спешна помощ на 26.09.2009г. на адреса на ищцата .

ОСЪЖДА Центъра за спешна медицинска помощ С. да заплати на Х. Б. А.-К. разноски по делото за държавна такса и експретизи в размер на 322 лв. (триста двадесет и два лева).

ОСЪЖДА Х. Б. А.-К. да заплати на Министерство на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 173 лв. (сто седемдесет и три лева) и на Министерство на здравеопазването юрисконсултско възнаграждение в размер на 173 лв. (сто седемдесет и три лева).

ОСЪЖДА А. Т. К. да заплати на Министерство на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 173 лв. (сто седемдесет и три лева), на Министерство на здравеопазването юрисконсултско възнаграждение в размер на 173 лв. (сто седемдесет и три лева) и на Центъра за спешна медицинска помощ С. юрисконсултско възнаграждение в размер на 173 лв. (сто седемдесет и три лева).

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република Б., в 14-дневен срок от съобщението

СЪДИЯ:

(Боряна Бороджиева)